

Viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartai

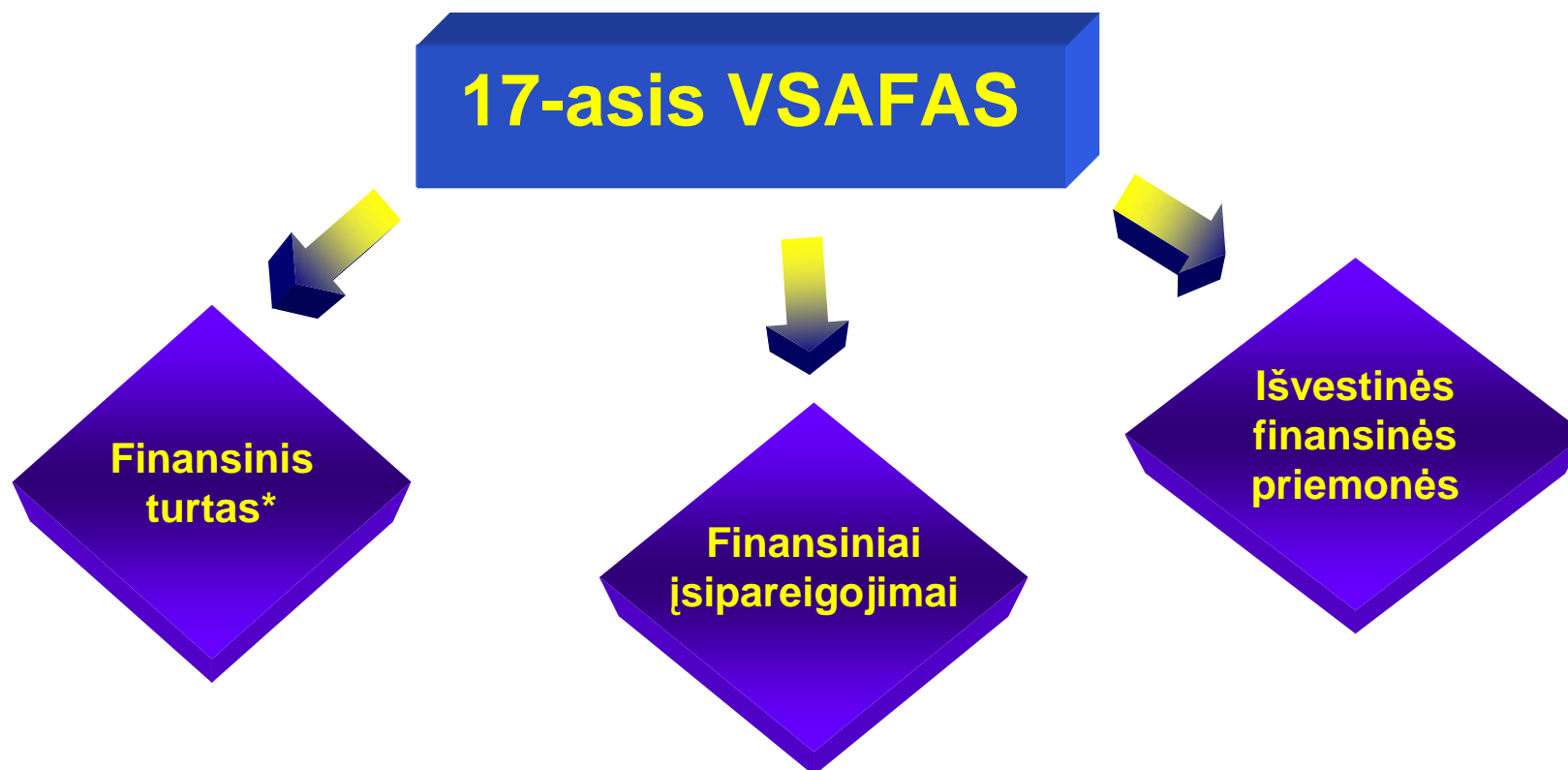
17-asis VSAFAS

„Finansinis turtas ir finansiniai įsipareigojimai“ (Žin., 2008, Nr. 76-3020)

Turinys

- Bendrosios nuostatos
- Finansinio turto grupavimas
- Pirminis finansinio turto pripažinimas ir įvertinimas
- Finansinio turto įsigijimas mainais
- Paskesnis finansinių įsipareigojimų įvertinimas
- Parduoti laikomo finansinio turto tikrosios vertės nustatymas
- Finansinio turto amortizuotos savikainos nustatymas
- Finansinio turto tikrosios vertės ir amortizuotos savikainos rodymas apskaitoje
- Finansinio turto nuvertėjimas
- Finansinių įsipareigojimų skirstymas
- Pirminis finansinių įsipareigojimų pripažinimas ir įvertinimas
- Paskesnis finansinių įsipareigojimų įvertinimas
- Finansinio turto ir finansinių įsipareigojimų nurašymas
- Išvestinės finansinės priemonės
- Išvestinių finansinių priemonių pripažinimas ir apskaita
- Paskesnis išvestinių finansinių priemonių įvertinimas
- Išvestinių finansinių priemonių tikrosios vertės nustatymas
- Iš išvestinių priemonių atsirandančio finansinio turto nuvertėjimas ir nurašymas
- Informacijos pateikimas finansinių ataskaitų aiškinamajame rašte
- Užduotys

Bendrosios nuostatos

* - Investicijoms į asocijuotuosius subjektus taikomas 14-asis VSAFAS „Jungimai ir investicijos į asocijuotuosius subjektus“;

- Investicijoms į kontroliuojamus subjektus taikomas 15-asis VSAFAS „Konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinys ir investicijos į kontroliuojamus subjektus“.

Finansinio turto grupavimas

- ilgalaikės investicijos į kitų subjektų nuosavybės vertybinius popierius;
- ilgalaikės investicijos į skolos vertybinius popierius;
- suteiktos ilgalaikės paskolos;
- po vienerių metų gautinos sumos;
- ilgalaikiai terminuoti indėliai;
- kitas ilgalaikis finansinis turtas.

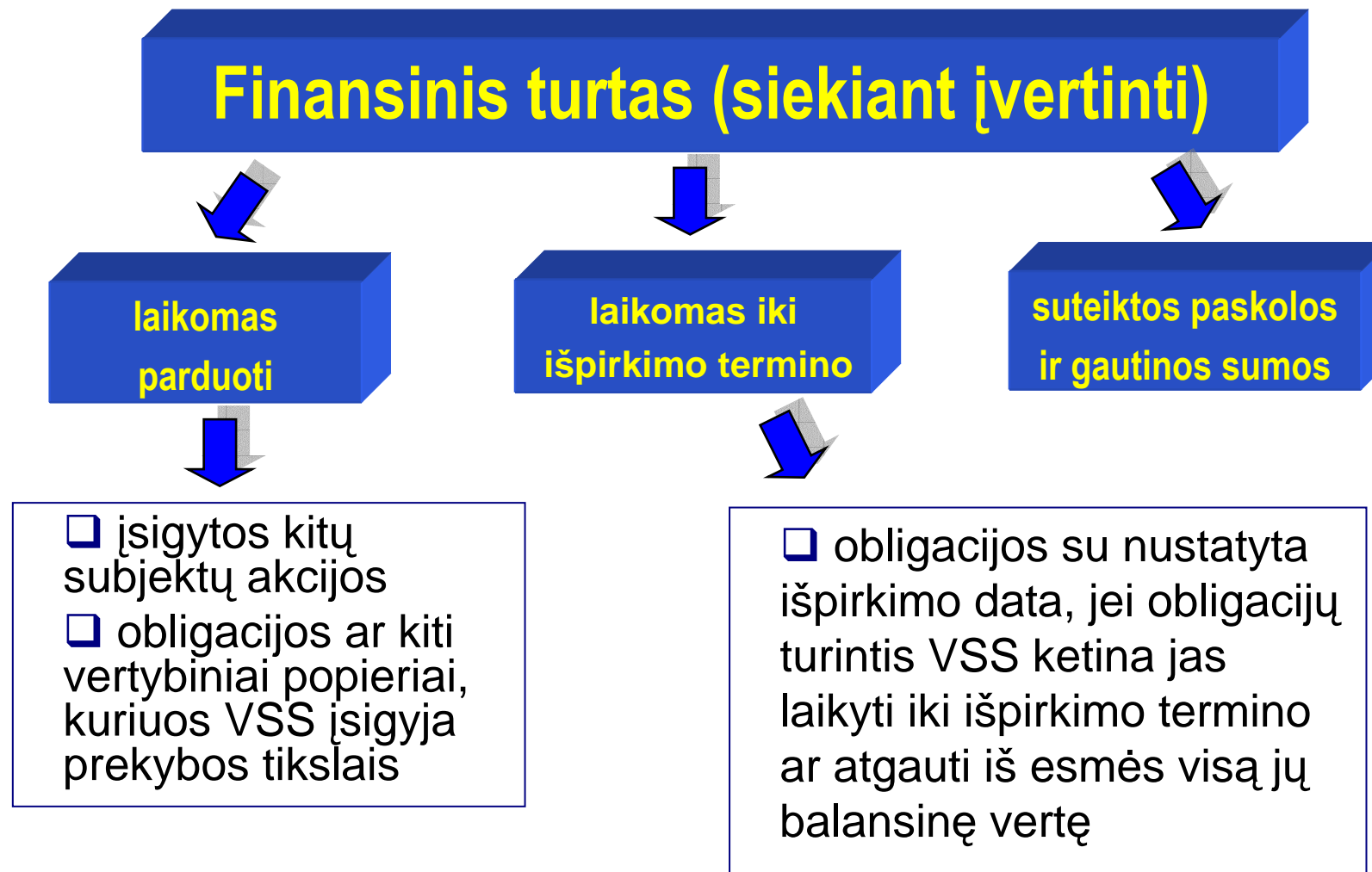
- ilgalaikių suteiktų paskolų einamųjų metų dalis;
- trumpalaikės investicijos į skolos vertybinius popierius;
- trumpalaikės investicijos į kitų subjektų nuosavybės vertybinius popierius;
- suteiktos trumpalaikės paskolos;
- per vienerius metus gautinos sumos;
- pinigai ir pinigų ekvivalentai;
- kitas trumpalaikis finansinis turtas.

• **Finansiniam turtui nepriskiriami išankstiniai apmokėjimai už nefinansinį turtą, pavyzdžiui, ilgalaikį materialųjį, nematerialųjį, atsargas ar paslaugas.**

• **VSS supirktos paties išleistos obligacijos finansinio turto nesukuria, tačiau mažina įsipareigojimus.**

Finansinio turto grupavimas (2)

- Finansinio turto įvertinimas priklauso nuo turto įsigijimo tikslo.

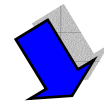
Finansinio turto grupavimas (3)

Iki išpirkimo termino laikomas finansinis turtas

Priskiriama, jei:

- finansinį turtą įsigijęs VSS ketina ir sugebės jį laikyti iki išpirkimo termino.

Nepriskiriama, jei:

- VSS ketina laikyti finansinį turtą neribotą laiką;
- yra priimtas sprendimas parduoti finansinį turtą;
- emitentas turi teisę išpirkti VSS laikomą finansinį turtą už sumą, kuri yra reikšmingai mažesnė nei jo amortizuota savikaina.

Pirminis finansinio turto pripažinimas ir įvertinimas

- Finansinis turtas apskaitoje turi būti registruojamas tik tada, kai VSS gauna arba pagal vykdomą sutartį įgyja teisę gauti pinigus ar kitą finansinį turtą.
- Pirmą kartą pripažindamas finansinį turtą, VSS turi įvertinti jį įsigijimo savikaina, kurią sudaro sumokėta arba mokėtina už jį suma arba kito perduoto turto vertė. Tiesioginės sandorių sudarymo išlaidos neįtraukiamos į finansinio turto įsigijimo savikainą ir yra pripažįstamos ataskaitinio laikotarpio, kurio metu buvo sudarytas sandoris, finansinės ir investicinės veiklos sąnaudomis.

Pavyzdys:

VSS įsigijo skolos vertybinių popierių už 1 000 000 litų. Sandorio tarpininkams už paslaugas buvo sumokėta 10 000 litų. Pirminio pripažinimo metu yra registruojama 1 000 000 litų finansinio turto vertė bei registruojamos 10 000 litų finansinės ir investicinės veiklos sąnaudos.

Finansinio turto įsigijimas mainais

- Pagal mainų sandorį gautas finansinis turtas pirminio pripažinimo metu yra registruojamas įsigijimo savikaina, kurią sudaro mainų sutartyje nustatyta vertė. Jeigu mainų sutartyje vertė nenurodyta ir mainais gauto turto įsigijimo savikainos negalima nustatyti, ji yra lygi perleisto turto tikrajai vertei.
- Su finansinio turto mainais susijusios išlaidos yra pripažįstamos ataskaitinio laikotarpio finansinės ir investicinės veiklos sąnaudomis.

Paskesnis finansinio turto įvertinimas

Finansinio turto grupė	Pirminis įvertinimas	Paskesnis įvertinimas
Parduoti laikomas finansinis turtas	Įsigijimo savikaina	Tikraja verte*
Iki išpirkimo termino laikomas ilgalaikis finansinis turtas		Amortizuota savikaina
Iki išpirkimo termino laikomas trumpalaikis finansinis turtas		Įsigijimo savikaina, atėmus nuvertėjimo nuostolius
Ilgalaikės paskolos ir gautinos sumos		Amortizuota savikaina
Trumpalaikės paskolos ir gautinos sumos		Įsigijimo savikaina, atėmus nuvertėjimo nuostolius

* Investicijos į nuosavybės vertybinius popierius, kuriais nėra prekiaujama aktyviojoje rinkoje, paskesnio įvertinimo metu apskaitoje turi būti registruojamos įsigijimo savikaina, atėmus nuvertėjimo nuostolius.

Parduoti laikomo finansinio turto tikrosios vertės nustatymas

Parduoti laikomo finansinio turto tikroji vertė yra nustatoma remiantis kainomis, paskelbtomis aktyviojoje rinkoje paskutinę ataskaitinio laikotarpio dieną.

Pavyzdys: VSS turi įsigijęs 1 000 investicinio fondo vienetų, kurių skelbiama kaina 20X5 m. gruodžio 31 d. sudarė 4,59 lito už vieneta. Kadangi investicinio fondo veikla yra neterminuota, fondo vienetai yra priskiriami parduoti laikomam finansiniam turtui. Rengiant 20X5 m. finansines ataskaitas, finansinės būklės ataskaitoje investicijos į investicinio fondo vienetus yra registruojamos 4 590 litų verte.

Parduoti laikomo finansinio turto tikrosios vertės nustatymas (2)

Jeigu finansiniu turtu aktyviojoje rinkoje neprekiuojama, jo tikroji vertė gali būti nustatoma pagal:

- eksperto pateiktą pagrįstą įvertinimą, kuriame nurodyta tam tikro VSS finansinio turto vertė;
- komercinius ar kitus pasiūlymus, gautus iš kelių pirkėjų, pageidaujančių įsigyti finansinį turta;
- žiniasklaidoje ar kitose informavimo priemonėse skelbiamą tokio pat ar panašaus finansinio turto vertę;
- aukcionų ar kitų viešųjų pardavimų skelbiamą tokio pat ar panašaus finansinio turto vertę;
- pardavėjų viešai publikuojamą tokio pat ar panašaus finansinio turto vertę;

Parduoti laikomo finansinio turto tikrosios vertės nustatymas (3)

- ❑ Investicijos į vertybinius popierius, kurių kaina aktyviojoje rinkoje neskelbiama ir kurių tikrosios vertės negalima nustatyti ankstesnėje skaidrėje nurodytais būdais, FA turi būti įvertintos įsigijimo savikaina, atėmus nuvertėjimo nuostolius.
- ❑ Pasikeitus subjekto planams ar galimybėms naudoti finansinį turta, jis gali būti priskiriamas prie kitos finansinio turto grupės. Perkėlimas į naują finansinio turto grupę apskaitoje registruojamas kaip buvusio turto nurašymas ir naujo turto įsigijimas perkėlimo į kitą grupę dieną.

Finansinio turto amortizuotos savikainos nustatymas

Amortizuota savikaina = įsigijimo savikaina – atgauta už šį turta sumokėtos pagrindinės sumos dalis – sukaupta skirtumo tarp įsigijimo savikainos ir išpirkimo sumos amortizacija – nuvertėjimo nuostoliai.

Ilgalaikių paskolų ir gautinų sumų amortizuota savikaina yra apskaičiuojama paskutinę ataskaitinio laikotarpio (tarpinio ir metinio) dieną taikant pirminio pripažinimo metu buvusią rinkos palūkanų normą.

Rinkos palūkanų normai nustatyti VSS gali naudoti:

- subjekto, kuriam suteikta paskola, gautų analogiškos trukmės paskolų ir išleistų skolos vertybinių popierių palūkanų normą;
- palūkanų normas, už kurias VSS galėtų gauti paskolą suteiktos paskolos laikotarpiui;
- rinkoje vyraujančias analogiškos trukmės paskolų palūkanų normas.

Finansinio turto amortizuotos savikainos nustatymas (2)

Amortizuota savikaina yra skaičiuojama pritaikius rinkos palūkanų normą:

$$AS = \frac{PS_1}{(1+r)^1} + \frac{PS_2}{(1+r)^2} + \dots + \frac{PS_n}{(1+r)^n}$$

AS – amortizuota savikaina;

PS₁ ... PS_n – 1-ojo – n-ojo laikotarpio grynieji būsimieji pinigų srautai;

r – nustatyta rinkos palūkanų norma pirminio pripažinimo metu;

1 ... n – laikotarpiai, kurių grynieji būsimieji pinigų srautai skaičiuojami.

Pavyzdys:

VSS suteikė 5 metų trukmės 1 000 000 litų paskolą, už kurią yra mokamos 1 proc. metinės palūkanos. VSS galėtų gauti tos pačios trukmės paskolą iš bankų su 5 proc. metinių palūkanų norma. Suteiktos paskolos amortizuota savikaina yra apskaičiuojama:

$$AS = \frac{10,000}{(1+0,05)^1} + \frac{10,000}{(1+0,05)^2} + \frac{10,000}{(1+0,05)^3} + \frac{10,000}{(1+0,05)^4} + \frac{1010,00}{(1+0,05)^5} = 826,821$$

173 179 litų skirtumas tarp finansinio turto įsigijimo savikainos (1 000 000 Lt) ir tikrosios vertės (826 821 Lt) yra pripažįstamas finansinės ir investicinės veiklos sąnaudomis paskolos suteikimo laikotarpiu.

Finansinio turto amortizuotos savikainos nustatymas (3)

- Jeigu paskolos ar skolos vertybinių popierių sutartyje numatytos palūkanų normos yra kintamos ir jos pasikeičia, amortizuota savikaina paskutinę ataskaitinio laikotarpio (tarpinio ar metinio) dieną yra perskaičiuojama, pritaikius naują, pasikeitusią, rinkos palūkanų normą.

Pavyzdys:

20X0 m. miesto savivaldybė suteikė subjektui 5 metų trukmės 100 000 litų paskolą, už kurią yra mokamos kintamos palūkanos (6 mėn. VILIBOR + 1 %). 6 mėn. VILIBOR paskolos suteikimo dieną sudarė 2 proc. Paskolos palūkanų normos atitiko rinkos palūkanų normą, o už paskolos suteikimą savivaldybė negavo papildomų įplaukų (administravimo mokesčio nebuvo). Pirminio pripažinimo metu apskaitoje buvo registruojama 100 000 litų pinigų išmoka ir tos pačios sumos suteiktos paskolos:

$$AS_0 = \frac{3,000}{(1+0,03)^1} + \frac{3,000}{(1+0,03)^2} + \frac{3,000}{(1+0,03)^3} + \frac{3,000}{(1+0,03)^4} + \frac{103,000}{(1+0,03)^5} = 100,000$$

20X2 m. dėl ekonominių priežasčių 6 mėn. VILIBOR reikšmingai išaugo ir 20X2 m. gruodžio 31 d. sudarė 6 proc. Rengiant 20X2 m. finansines ataskaitas, paskolos vertė įvertinama amortizuota savikaina, pritaikius naują rinkos palūkanų normą – 7 proc.:

$$AS_1 = \frac{7,000}{(1+0,07)^1} + \frac{7,000}{(1+0,07)^2} + \frac{107,000}{(1+0,07)^3} = 100,000$$

Pasikeitus palūkanų normai, paskolos balansinė vertė nesikeičia, kadangi jos amortizuota savikaina yra perskaičiuojama pagal pasikeitusią rinkos palūkanų normą.

Finansinio turto tikrosios vertės ir amortizacijos savikainos registravimas apskaitoje

- Parduoti laikomo finansinio turto tikrosios vertės padidėjimo sumos priskiriamos finansinės ir investicinės veiklos pajamoms, o tikrosios vertės sumažėjimo sumos – finansinės ir investicinės veiklos sąnaudoms.
- Finansinio turto, įvertinto amortizuota savikaina, amortizacijos suma (dažnai sutampanti su priskaičiuotų palūkanų suma), tenkanti ataskaitiniam laikotarpiui, priskiriama finansinės ir investicinės veiklos pajamoms. Amortizacijos suma didinamos finansinės ir investicinės veiklos pajamos ir finansinio turto vertė, o gautos palūkanos apskaitoje registruojamos mažinant finansinio turto vertę ir didinant pinigų balansinį likutį.
- Išlaidos, susijusios su finansinio turto sutarties pakeitimu, išskyrus palūkanų pasikeitimą, pripažįstamos finansinės ir investicinės veiklos sąnaudomis tą ataskaitinį laikotarpį, kurį sąlygos buvo pakeistos.

Finansinio turto nuvertėjimas

Finansinio turto vertė yra sumažėjusi, jei jo balansinė vertė yra didesnė už tikėtiną atgauti už tą finansinį turtą sumą.

Požymiai, kad finansinis turtas (ar šio turto grupė) gali būti nuvertėjęs:

- yra žinoma, kad emitentas turi didelių finansinių sunkumų, ar yra didelė tikimybė, kad emitentas bankrutuos;
- dėl emitento finansinių sunkumų aktyviojoje rinkoje yra apribota prekyba emitento nuosavybės vertybiniais popieriais;
- nesilaikoma sutarties sąlygų, pavyzdžiui, laiku nesumokamos skolos arba nevykdomi įsipareigojimai, susiję su palūkanų ar paskolos grąžinimu;
- dėl ekonominių ar teisinių priežasčių, susijusių su skolininko finansiniais sunkumais, viešojo sektoriaus subjektas suteikė skolininkui nuolaidų, kurių priešingu atveju nebūtų daręs;
- finansinio turto nuvertėjimas buvo pripažintas ankstesniu ataskaitiniu laikotarpiu;
- ankstesnė patirtis rodo, kad nebus atgauta visa gautinų sumų vertė.

Finansinio turto nuvertėjimas (2)

- Finansinio turto nuvertėjimo nuostoliai apskaitoje turi būti registruojami apskaičiuota nuvertėjimo suma mažinant turto balansinę vertę ir ta pačia suma registruojant ataskaitinio laikotarpio finansinės ir investicinės veiklos sąnaudas, išskyrus gautinų sumų nuvertėjimo nuostolius, kurie yra priskiriami veiklos sąnaudoms.

Finansinio turto nuvertėjimas (3)

- Finansinio turto, kuris neregistruojamas tikraja verte todėl, kad jo tikrosios vertės negalima patikimai nustatyti, balansinė vertė paskutinę kiekvieno ataskaitinio laikotarpio dieną turėtų būti patikrinta, ar yra jo nuvertėjimo požymių. Tai atliekama remiantis tikėtinų diskontuotų grynujų pinigų įplaukų analize. Jei yra finansinio turto vertės sumažėjimo požymių, nuostolio dėl jo vertės sumažėjimo dydį parodo skirtumas tarp to finansinio turto balansinės vertės ir už jį atgautinos sumos.
- Jei paskutinę ataskaitinio laikotarpio dieną yra žinoma informacija apie finansinio turto tikrąją vertę, finansinio turto nuvertėjimas gali būti registruojamas iki to turto tikrosios vertės.

Finansinio turto nuvertėjimas (4)

Finansinio turto, kuris apskaitoje užregistruotas amortizuota savikaina, nuvertėjimas nustatomas taikant apskaičiuotų palūkanų normą.

Pavyzdys 1: Jeigu suteiktos paskolos amortizuotai vertei nustatyti buvo taikyta 5 proc. apskaičiuota palūkanų norma, sumažėjusi vertė irgi yra nustatoma taikant 5 proc. normą.

Pavyzdys 2: Miesto savivaldybė 20X0 m. suteikė 100 000 litų paskolą, gražinamą po 3 metų, pagal kurią turi būti mokamos 5 proc. metinės palūkanos. Gautinos palūkanos atitiko rinkos palūkanų normą paskolos suteikimo metu, ir pirminio pripažinimo metu apskaitoje buvo registruota 100 000 litų paskolos balansinė vertė. Už 20X1 metus 5 000 litų palūkanos buvo gautos, tačiau 20X1 metais skolininko finansinė būklė reikšmingai pablogėjo ir buvo nustatyta, jog jis skolinių įsipareigojimų negalės įvykdyti. Miesto savivaldybė nustatė, kad iš skolininko 20X2 metais bus atgauta 3 000 litų palūkanų suma, o 20X3 metais – 90 000 paskolos ir palūkanų suma. Rengiant 20X1 metų finansines ataskaitas, yra iš naujo įvertinama suteiktos paskolos amortizuota savikaina, taikant paskolos pirminio pripažinimo metu taikytą palūkanų normą:

$$AS = \frac{3,000}{(1+0,05)^1} + \frac{90,000}{(1+0,05)^2} = 84,490$$

Rengdama 20X1 metų finansines ataskaitas, miesto savivaldybė apskaitoje registruoja 15 510 litų (100 000 - 84 490 = 15 510) paskolos nuvertėjimą ir finansinės ir investicinės veiklos sąnaudas.

Jei per kitą ataskaitinį laikotarpį finansinio turto nuvertėjimo ar abejotinos skolos suma sumažėja, finansinio turto nuvertėjimo nuostoliai turi būti panaikinami. Finansinio turto nuvertėjimo sumos neturi viršyti įsigijimo savikainos pirminio pripažinimo metu ar amortizuotos savikainos, kuri būtų buvusi, jei nuvertėjimas nebūtų buvęs pripažintas. Nuvertėjimo nuostolių panaikinimas apskaitoje registruojamas mažinant veiklos arba finansinės ir investicinės veiklos sąnaudas priklausomai nuo to, kokioms sąnaudoms buvo priskirti nuvertėjimo nuostoliai.

Finansinių įsipareigojimų skirstymas

- ilgalaikės finansinės skolos;
- ilgalaikiai atidėjiniai;
- kiti ilgalaikiai finansiniai įsipareigojimai.

- ilgalaikių atidėjinių einamųjų metų dalis ir trumpalaikiai atidėjiniai;
- kitų ilgalaikių įsipareigojimų einamųjų metų dalis;
- trumpalaikės finansinės skolos;
- mokėtinos sumos į biudžetus ir fondus;
- mokėtinos sumos į ES biudžetą;
- VMI gražintini mokesčiai;
- tiekėjams mokėtinos sumos;
- su darbo santykiais susiję įsipareigojimai;
- kontroliuojamoms ir asocijuotoms įmonėms mokėtinos sumos;
- kiti trumpalaikiai finansiniai įsipareigojimai.

Pirminis finansinių įsipareigojimų pripažinimas ir vertinimas

- Finansiniai įsipareigojimai apskaitoje registruojami tik tada, kai yra įvykdomos visos sąlygos, nustatytos įsipareigojimui atsirasti, ir VSS priiama įsipareigojimą sumokėti pinigais ar atsiskaityti kitu finansiniu turtu. Įsipareigojimai pagal planuojamus sandorius nepripažįstami finansiniais įsipareigojimais, kol jie neatitinka finansinio įsipareigojimo apibrėžimo.

Pavyzdys: VSS sudarė sutartį, pagal kurią įsipareigojo po tam tikro laiko pirkti paslaugas iš kito subjekto. Sutarties sudarymo metu įsipareigojimas neregistruojamas, kadangi sutartis nepradėta vykdyti.

- Pirmą kartą pripažindamas finansinį įsipareigojimą, VSS turi įvertinti jį įsigijimo savikaina.

Pavyzdys: VSS sudarė su banku paskolos sutartį, pagal kurią buvo gauta 500 000 litų paskola. Administracinis sutarties sudarymo mokestis sudaro 5 000 litų. Pagal šią sutartį, gavus paskolą, apskaitoje registruojamas 500 000 litų įsipareigojimas (finansinės skolos), o 5 000 litų administracinis mokestis yra pripažįstamas ataskaitinio laikotarpio finansinės ir investicinės veiklos sąnaudomis.

- Sudarius mainų sandorį mainais gautas finansinis įsipareigojimas apskaitoje registruojamas įsipareigojimo savikaina, kuri nustatoma pagal mainų sutartyje nurodytą vertę. Jei mainais gauto įsipareigojimo įsigijimo vertė nenurodyta mainų sutartyje, įsipareigojimo savikaina yra lygi mainais atiduoto turto tikrajai vertei.

Paskesnis finansinių įsipareigojimų įvertinimas

- Kiekvieną kartą sudarant finansines ataskaitas finansiniai įsipareigojimai (išskyrus trumpalaikius, kurie nesusiję su rinkos kainomis) turi būti iš naujo įvertinami:

Finansinių įsipareigojimų grupė	Pirminis įvertinimas	Paskesnis įvertinimas
Finansiniai įsipareigojimai, susiję su rinkos kainomis	Įsigijimo savikaina	Tikraja verte
Iš suteiktų garantijų kilę įsipareigojimai		Tikraja verte*
Kiti ilgalaikiai finansiniai įsipareigojimai		Amortizuota savikaina
Kiti trumpalaikiai finansiniai įsipareigojimai		Įsigijimo savikaina

* Jeigu tikrosios vertės negalima patikimai nustatyti, iš suteiktų garantijų kilę įsipareigojimai įvertinami atidėjinio, sudaryto garantijai padengti, suma, tačiau ji negali viršyti garantiniame rašte nurodytos sumos.

- Finansinių įsipareigojimų, susijusių su rinkos kainomis, tikroji vertė yra nustatoma remiantis atitinkamo turto kainomis arba rinkos indekso vertėmis, paskelbtomis aktyviojoje rinkoje paskutinę ataskaitinio laikotarpio (tarpinio ir metinio) dieną.

Paskesnis finansinių įsipareigojimų įvertinimas (2)

Kitų ilgalaikių finansinių įsipareigojimų (gautų paskolų, išleistų obligacijų, išduotų vekselių) amortizuota savikaina yra apskaičiuojama pritaikius rinkos palūkanų normą, buvusią paskolos gavimo momentu :

$$AS = \frac{PS_1}{(1+r)^1} + \frac{PS_2}{(1+r)^2} + \dots + \frac{PS_n}{(1+r)^n}$$

AS – amortizuota paskolos savikaina;

PS 1 ... PS n – 1-ojo – n-ojo laikotarpio gryniesi būsimieji pinigų srautai;

r – nustatyta rinkos palūkanų;

1 ... n – laikotarpiai, kurių gryniesi būsimieji pinigų srautai skaičiuojami.

Pavyzdys: VSS gavo 3 metų trukmės 1 000 000 litų paskolą, už kurią bus mokama 3 proc. metinių palūkanų. Rinkos palūkanų norma yra 5 proc. Kadangi paskola buvo gauta mokant mažesnes palūkanas, finansinio įsipareigojimo amortizuota savikaina yra mažesnė nei gautos piniginės įplaukos. Gautos paskolos amortizuota savikaina yra apskaičiuojama:

- $$AS = \frac{30,000}{(1+0,05)^1} + \frac{30,000}{(1+0,05)^2} + \frac{1030,000}{(1+0,05)^3} = 945,535$$

- Valstybės išdas apskaitoje registruoja 1 000 000 litų vertės gautas pinigines įplaukas, 945 535 litų vertės finansinį įsipareigojimą ir 54 465 litų skirtumą pripažįsta finansinės ir investicinės veiklos pajamomis.

Paskesnis finansinių įsipareigojimų įvertinimas (3)

- Rinkos palūkanų norma atitinka rinkoje taikomas paskolų palūkanų normas, už kurias VSS galėtų gauti paskolą suteiktos paskolos laikotarpiui. Jeigu paskolos ar skolos vertybinių popierių palūkanų norma atitinka rinkos palūkanų normą, paskolos amortizuota savikaina sutampa su nominaliaja verte.
- Laikoma, kad išleistų skolos vertybinių popierių palūkanų norma atitinka rinkos palūkanų normą, jeigu skolos vertybiniai popieriai yra išplatinami aukciono ar kitu viešu būdu.

Paskesnis finansinių įsipareigojimų įvertinimas (4)

- Jeigu gautų paskolų ar išleistų skolos vertybinių popierių palūkanų normos yra kintamos ir jos reikšmingai pasikeičia, amortizuota savikaina yra perskaičiuojama, pritaikius naują, pasikeitusią, palūkanų normą.
- Suteiktą garantiją pripažinus finansiniu įsipareigojimu, iki garantijos galiojimo pabaigos ji įvertinama tikraja verte, o jeigu tikrosios vertės negalima patikimai nustatyti – atidėjinio, sudaryto garantijai padengti, suma, tačiau ji negali viršyti garantijos sutartyje nustatytos sumos.

Paskesnis finansinių įsipareigojimų įvertinimas (5)

- Finansinio įsipareigojimų, apskaitoje įregistruojamų tikraja verte, tikrosios vertės padidėjimo sumos priskiriamos finansinės ir investicinės veiklos sąnaudoms, o sumažėjimo sumos – finansinės ir investicinės veiklos pajamoms.
- Finansinio įsipareigojimo, įvertinto amortizuota savikaina, amortizacijos suma (dažnai sutampanti su priskaičiuotų palūkanų suma), tenkanti ataskaitiniam laikotarpiui, priskiriama finansinės ir investicinės veiklos sąnaudoms.
- Visos administracinės išlaidos, susijusios su finansinių įsipareigojimų sąlygų pasikeitimu, išskyrus palūkanų pasikeitimą, turi būti pripažįstamos finansinės ir investicinės veiklos sąnaudomis tą ataskaitinį laikotarpį, kurį pasikeitė sąlygos.

Pavyzdys: Savivaldybė susitarė su banku atidėti paskolos grąžinimą 6 mėnesiams. Už sutarties pakeitimą bankui yra mokamas administracinis mokestis, kuris pripažįstamas finansinės ir investicinės veiklos sąnaudomis.

Finansinio turto ir finansinių įsipareigojimų nurašymas

- VSS turi nurašyti iš apskaitos registru finansinį turta (ar jo dalį) tik tada, kai jis netenka teisės to finansinio turto (ar jo dalies) kontroliuoti. VSS netenka teisės kontroliuoti finansinio turto tada, kai jis gauna visą sutartyje numatytą naudą, baigiasi teisių galiojimo laikas arba subjektas perleidžia šias teises kitoms šalims.
- Gautinų sumų (skolų) perleidimo sandoris laikomas skolų pardavimu, ir jos iš karto nurašomos iš apskaitos registru, jei:
 - VSS perleisdamas skolas perduoda visą su jų gavimu susijusią riziką ir nėra numatyta atgalinio skolų atpirkimo;
 - perleidžiamos skolos gali būti patikimai įvertintos (abejotinos skolos, nuolaidos, skolų išieškojimo sąnaudos ir pan.);
 - nenumatyta, kad skolų pirkėjas gali atsisakyti šio sandorio.

Finansinio turto ir finansinių įsipareigojimų nurašymas (2)

- Jeigu perleistų gautinų sumų balansinė vertė skiriasi nuo gauto atlygio tikrosios vertės, šis skirtumas yra priskiriamas finansinės ir investicinės veiklos pajamoms, jeigu atlygio suma didesnė nei perleisto turto balansinė vertė, arba nuostoliams, jeigu atlygio suma mažesnė už perleisto turto balansinę vertę.

Pavyzdys: Savivaldybė viešojo konkurso metu už 20 000 litų perleidžia reikalavimo teisę į 30 000 litų balansinės vertės gautiną sumą. Gavus atlygį už perleistą reikalavimo teisę, apskaitoje registruojami 20 000 litų gauti pinigai ir nurašomas 30 000 litų finansinis turtas (gautinos sumos). Gauto ir perleisto finansinio turto 10 000 litų skirtumas pripažįstamas finansinės ir investicinės veiklos sąnaudoms.

- VSS turi nurašyti iš apskaitos registruojamą finansinį įsipareigojimą ar jo dalį tik tada, kai įsipareigojimas įvykdomas, yra panaikinamas ar nustoja galioti.
- Jei paskolos gavėjas ir paskolos davėjas keičia paskolos sutartį į kitą, kurios sutartinės sąlygos iš esmės skiriasi, senoji skola yra nurašoma iš apskaitos registruojama nauja skola. Iš esmės pakeitus paskolos sutarties sąlygas, apskaitoje esama skola nurašoma iš apskaitos registruojama nauja skola.

Pavyzdys: Miesto savivaldybė 20X1 metais sudarė paskolos sutartį su banku, pagal kurią gavo 1 000 000 litų 5 metų trukmės paskolą, už kurią bus mokama 5 proc. fiksuotų metinių palūkanų. 20X3 metais palūkanų normos rinkoje sumažėjo, ir paskolos sutartis buvo pakeista, padidinant paskolos sumą iki 1 500 000 litų ir nurodant, kad paskolos grąžinimo terminas yra 20X9 metai, o mokamos metinės palūkanos sudaro 3 proc. Pradinio pripažinimo metu apskaitoje buvo registruojamos 1 000 000 litų piniginės įplaukos ir finansinė skola. Pakeitus paskolos sutartį, apskaitoje yra nurašoma 1 000 000 litų finansinės skola, registruojamos papildomos 500 000 litų piniginės įplaukos ir 1 500 000 litų finansinė skola. Naujai įregistruotos finansinės skolos atitinka pakeistoje paskolos sutartyje nurodytą paskolos sumą.

Išvestinės finansinės priemonės

- Išvestinės finansinės priemonės yra dažniausiai susietos su akcijų, obligacijų, valiutų, žaliavų ir kitų objektų pirkimo–pardavimo sandoriais. Išvestinių finansinių priemonių pavyzdžiai:
 - išankstiniai sandoriai;
 - apsikeitimo sandoriai;
 - pasirinkimo pirkti ir pasirinkimo parduoti sandoriai.
- Išvestinės finansinės priemonės taip pat gali būti įterptos į kitas finansines priemones ir naudojamos apsidrausti nuo rizikos.

Išvestinių finansinių priemonių pripažinimas ir apskaita

- Iš išvestinės finansinės priemonės atsirandantį finansinį turtą ir finansinį įsipareigojimą viešojo sektoriaus subjektas turi registruoti apskaitoje, kai pagal sutartį įgyja teisę gauti turtą arba prisiima įsipareigojimą atsiskaityti turtu.
- Iš išvestinės finansinės priemonės atsirandantis finansinis turtas arba finansinis įsipareigojimas pirmą kartą apskaitoje registruojamas įsigijimo savikaina.
- Su finansiniu turtu ar finansiniu įsipareigojimu, atsirandančiu iš išvestinės finansinės priemonės, susijusios sandorio sudarymo išlaidos priskiriamos pirminio pripažinimo laikotarpiu finansinės ir investicinės veiklos sąnaudoms.

Pavyzdys: 20X1 m. viešojo sektoriaus subjektas sumokėjęs 10 000 litų įgyja teisę įsigyti 1 000 000 JAV dolerių už 2 500 000 litų. Sutarties (sandorio) sudarymo išlaidos sudarė 2 000 litų. Pirminio pripažinimo metu apskaitoje registruojamas 10 000 litų vertės finansinis turtas ir 2 000 litų finansinės ir investicinės veiklos sąnaudos.

Paskesnis išvestinių finansinių priemonių įvertinimas

Paskutinę kiekvieno ataskaitinio laikotarpio (tarpinio ir metinio) dieną iš išvestinių finansinių priemonių atsirandantis finansinis turtas ir finansinis įsipareigojimas turi būti vertinami ir rodomi finansinėse ataskaitose tikraja verte, išskyrus tuos atvejus, kai jų tikroji vertė negali būti patikimai nustatyta. Nustatant tikrąją vertę, galimos sandorio vykdymo išlaidos nėra įtraukiamos, šios išlaidos bus registruojamos apskaitoje tada, kai bus patirtos.

Išvestinių finansinių priemonių tikrosios vertės nustatymas

- Išvestinių finansinių priemonių tikroji vertė nustatoma pasirinktu periodiškumu, bet ne rečiau kaip paskutinę kiekvieno ataskaitinio laikotarpio (tarpinio ir metinio) dieną.
- Išvestinės finansinės priemonės tikroji vertė gali būti nustatoma šiais būdais:
 - pagal aktyviojoje rinkoje skelbiamą rinkos kainą;
 - naudojant tikrosios vertės nustatymo būdus, pagal kuriuos ši vertė apskaičiuojama remiantis aktyviosios rinkos kainų duomenimis. Tikrosios vertės skaičiavimai remiantis šiuo būdu pateikiami toliau (35 skaidrė).

Išvestinių finansinių priemonių tikrosios vertės nustatymas (2)

- Išvestinės finansinės priemonės tikrąją vertę nustatant pagal aktyviojoje rinkoje skelbiamą rinkos kainą, naudojama aktyviojoje rinkoje skelbiama paskutinės ataskaitinio laikotarpio dienos kaina.

Pavyzdys: VSS sudarė užsienio valiutos pasirinkimo sandorį. Pasirinkimo sandorio įsigijimo savikaina – 10 000 litų, šia verte finansinis turtas ir buvo apskaitoje užregistruotas pirminio pripažinimo metu. Paskutinę ataskaitinio laikotarpio dieną analogiško pasirinkimo sandorio rinkos vertė sudarė 9 000 litų. 1 000 litų tikrosios vertės pasikeitimas yra apskaitoje registruojamas mažinant finansinio turto vertę ir pripažįstant finansinės ir investicinės veiklos sąnaudas.

- Jei rinkos kaina nėra žinoma, tikrajai vertei nustatyti gali būti naudojama paskutinio analogiško sudaryto sandorio kaina, jeigu ekonominės aplinkybės nuo sandorio sudarymo dienos iki paskutinės ataskaitinio laikotarpio dienos nėra reikšmingai pasikeitusios.
- Jeigu tokiomis išvestinėmis finansinėmis priemonėmis aktyviojoje rinkoje neprekiuojama, tikroji jų vertė gali būti nustatoma remiantis kitais tikrosios vertės nustatymo būdais, tarp jų ir pinigų srautų metodu, remiantis aktyviosios rinkos kainomis.
- Jeigu yra galimybė nepanaudoti išvestinės finansinės priemonės ir jeigu pinigų srautai, nepanaudojus išvestinės finansinės priemonės, yra palankesni negu ją panaudojant, išvestinės finansinės priemonės vertė yra lygi nuliui.

Išvestinių finansinių priemonių tikrosios vertės nustatymas (3)

Tikroji vertė yra apskaičiuojama pagal formulę:

$$TV = \frac{(PS_1 - PS_2)}{(1+r)^n}$$

PS1 – pinigų srautai, panaudojus išvestinę finansinę priemonę (pasirinkimo teisę);

PS2 – pinigų srautai, nepanaudojus išvestinės finansinės priemonės (pasirinkimo teisės);

r – diskonto norma;

n - laikotarpis, kurio gryniesi būsimieji pinigų srautai yra skaičiuojami.

Išvestinių finansinių priemonių tikrosios vertės nustatymas (4)

Pavyzdys: Valstybės išdas 20X2 m. pabaigoje už 10 000 litų įsigijo pasirinkimo teisę 20X5 metais įsigyti 100 000 JAV dolerių už 250 000 litų. Įsigijus išvestinę finansinę priemonę, finansinės būklės ataskaitoje buvo parodytas 10 000 litų piniginių lėšų sumažėjimas ir 10 000 litų vertės finansinis turtas iš išvestinės finansinės priemonės. Rengiant 20X3 m. finansines ataskaitas, JAV dolerio kursas pakilo iki 2,75 lito už 1 JAV dolerį. Pasirinkimo sandorio tikroji vertė 20X3 m. gruodžio 31 d., nustačius 5 proc. diskonto normą, yra apskaičiuojama:

$$TV = \frac{(-250.000 - (-100.000 \times 2,75))}{(1 + 0,05)^3} = 21.596$$

Pakilus JAV dolerio kursui, įsigyta pasirinkimo teisė suteikė galimybę įsigyti užsienio valiutos palankesnėmis nei rinkos sąlygomis, ir pasirinkimo teisės vertė išaugo. 11 596 litų pasirinkimo sandorio vertės padidėjimas yra registruojamas didinant iš pasirinkimo sandorio atsiradusio finansinio turto balansinę vertę ir pripažįstant finansinės ir investicinės veiklos pajamas.

20X4 m. gruodžio 31 d. JAV dolerio kursas sumažėjo iki 2,4 lito už 1 JAV dolerį. Esant tokiam kursui, neverta pasinaudoti pasirinkimo teise ir įsigyti JAV dolerių po 2,5 lito. Todėl, rengiant 20X4 m. finansines ataskaitas, iš pasirinkimo sandorio atsiradusio finansinio turto balansinė vertė sumažėja iki 0, ir pripažįstamos 21 596 lito finansinės ir investicinės veiklos sąnaudos ir finansinio turto sumažėjimas.

20X5 m. rugsėjo 30 d. JAV dolerio kursas pakilo iki 2,6 lito už 1 JAV dolerį. Esant tokiam kursui, pasinaudojama pasirinkimo teise ir valstybės išdas 100 000 JAV dolerių įsigijo už 250 000 litų. Įsigytas finansinis turtas (JAV doleriai) pirminio pripažinimo metu registruojamas įsigijimo verte (250 000 litų). Kadangi pagal 20X5 m. rugsėjo 30 d. galiojančią JAV dolerio kursą, įsigyto turto vertė yra lygi 260 000 litų, rengiant 20X5 m. rugsėjo 30 d. tarpines finansines ataskaitas registruojamas 10 000 litų finansinės ir investicinės veiklos pajamos dėl užsienio valiutos kurso pasikeitimo.

Išvestinių finansinių priemonių tikrosios vertės nustatymas (4)

Diskonto normai nustatyti VSS gali naudoti, pavyzdžiui:

- rinkoje taikomas to paties laikotarpio palūkanų normas, už kurias VSS galėtų gauti paskolą skaičiuojamam pinigų srautui ir skaičiuojamai trukmei (laikotarpiui);
- VSS gautų tos pačios trukmės paskolų palūkanų normą;
- analogiško laikotarpio Vyriausybės vertybinių popierių palūkanų normą, pakoreguotą atsižvelgiant į rizikos veiksnius, susijusius su VSS ir ūkio šaka, kuriai priskirta VSS veikla.

Iš išvestinių finansinių priemonių atsirandančio finansinio turto nuvertėjimas ir nurašymas

- Jei iš išvestinės finansinės priemonės atsirandantis finansinis turtas apskaitoje registruojamas įsigijimo savikaina, VSS, sudarydamas finansines ataskaitas, turi patikrinti, ar to turto balansinė vertė neviršija tikėtinos už tą turtą gauti sumos.
- Jei iš išvestinės finansinės priemonės atsiradusio finansinio turto balansinė vertė reikšmingai viršys sumą, kurią tikimasi gauti už tą turtą, ar išvestinės finansinės priemonės panaudojimo teikiama potencialią naudą, tai šio turto balansinė vertė turi būti sumažinama iki tos tikėtinos gautinos sumos arba naudos vertės.
- Kai pasibaigia iš išvestinės finansinės priemonės kylančios teisės ir įsipareigojimai, jie turi būti nurašyti iš apskaitos registru ir neturi būti rodomi finansinės būklės ataskaitoje.

Informacijos pateikimas finansinių ataskaitų aiškinamajame rašte

VSS aiškinamajame rašte turi pateikti informaciją apie taikomą apskaitos politiką ir metodus, siekiant valdyti arba mažinti šią riziką:

- palūkanų normos riziką;
- likvidumo riziką;
- kredito riziką;
- valiutos kurso riziką.

Finansinių ataskaitų aiškinamajame rašte apie apsidraudimo priemones turi būti pateikta ši informacija:

- trumpas kiekvieno reikšmingo apdrausto objekto finansinės rizikos valdymo tikslų ir politikos aprašymas;
- apsidraudimo priemonių aprašymas;
- apdraustų objektų aprašymas ir jų tikroji vertė paskutinę ataskaitinio laikotarpio dieną;
- rizikos, nuo kurios yra apsidrausta, rūšys;
- apie apsidraudimo priemones planuojamiems sandoriams apdrausti turi būti:
 - nurodyti laikotarpiai, kada planuojami sandoriai turėtų būti įvykdyti;
 - aprašyti planuojami sandoriai, kurie yra apdrausti, tačiau nesitikima, kad bus vykdomi.

Informacijos pateikimas finansinėse ataskaitose (2)

- VSS turi atskleisti informaciją apie tikrąją vertę apskaitoje registruojamo parduoti laikomo finansinio turto pokytį per ataskaitinį laikotarpį pagal privalomą formą.
- Jeigu dalis parduoti laikomo finansinio turto yra apskaitoje registruojama įsigijimo savikaina, aiškinamajame rašte turi būti nurodytos priežastys, kodėl tikroji vertė nėra nustatoma.
- VSS turi pateikti informaciją apie suteiktų paskolų gražinimo terminus, gaunamas palūkanas, paskolų valiutas ir gautus užstatus.
- VSS turi pateikti informaciją apie iki išpirkimo termino laikomo finansinio turto pokytį per ataskaitinį laikotarpį pagal privalomą formą.

Informacijos pateikimas finansinėse ataskaitose (3)

- VSS turi pateikti informaciją apie iki išpirkimo termino laikomą finansinį turta paskutinę ataskaitinio laikotarpio dieną pagal privalomą formą.
- VSS turi pateikti informaciją apie suteiktas paskolas pagal paskutinės ataskaitinio laikotarpio dienos būklę pagal privalomą formą.
- VSS turi nurodyti finansinio turto, išreikšto užsienio valiutomis, balansines vertes paskutinę ataskaitinio laikotarpio dieną pagal reikšmingas finansinio turto rūšis ir užsienio valiutą.
- VSS taip pat turi atskleisti šią informaciją apie:
 - gautinų sumų įsigijimo savikainą, nuvertėjimą ir balansinę vertę paskutinę ataskaitinio laikotarpio dieną;
 - stambiausių gautinų sumų grupes, kurių nuvertėjimas pripažintas, ir nuvertėjimo pripažinimo priežastis;
 - finansinio turto, įskaitant pinigus, kurių naudojimas apribotas, suma.
- VSS turi pateikti informaciją apie finansinius įsipareigojimus, apskaitoje registruojamų amortizuota savikaina, pokytį per ataskaitinį laikotarpį pagal privalomą formą.

Informacijos pateikimas finansinėse ataskaitose (4)

- VSS turi pateikti informaciją apie gautas paskolas ir išleistus skolos vertybinius popierius pagal paskutinės ataskaitinio laikotarpio dienos būklę pagal įsipareigojimų įvykdymo terminus pagal privalomą formą.
- VSS turi pateikti informaciją apie finansinių įsipareigojimus, kylančius iš garantijų sutarčių, nurodant jų balansinę vertę ir galimybes atgauti sumas, kurios bus išleistos garantiniams įsipareigojimams vykdyti.
- VSS turi parodyti mokėtinų sumų, išleistų skolos vertybinių popierių ir gautų paskolų, denominuotų užsienio valiutomis, balansines vertes pagal ataskaitinio laikotarpio dienos būklę, sudarydamas sąrašą pagal reikšmingas finansinio įsipareigojimo rūšis ir užsienio valiutą.
- Finansinių ataskaitų aiškinamajame rašte turi būti pateikiama informacija apie išvestinių finansinių priemonių balansines vertes paskutinę ataskaitinio laikotarpio dieną ir per ataskaitinį laikotarpį veiklos rezultatų ataskaitoje pripažintas iš išvestinių finansinių priemonių atsirandančio finansinio turto ir finansinių įsipareigojimų tikrosios vertės pasikeitimo pajamas ir sąnaudas.

Informacijos pateikimas finansinėse ataskaitose (5)

Parduoti laikomo finansinio turto pokyčiai per 20XX m. laikotarpį

Finansinio turto pavadinimas	BVALPr		Į	Pard	Perk	Nuraš	TVP	BVALPab	
	IFT	TFT						IFT	TFT
Nuosavybės vertybiniai popieriai									
Skolos vertybiniai popieriai									
Finansinis turtas iš išvestinės finansinės priemonės									
Kitas									
Iš viso									

Santrumpos:

BVALPr – balansinė vertė ataskaitinio laikotarpio pradžioje

IFT – ilgalaikio finansinio turto

TFL – trumpalaikio finansinio turto

Į – įsigyta

Pard – parduota (balansine verte pardavimo momentu)

Perk – perkelta į/iš kitas finansinio turto grupes

Nuraš – nurašyta (balansine verte nurašymo momentu)

TVP – tikrosios vertės pokytis

BVALPab – balansinė vertė ataskaitinio laikotarpio pabaigoje

Informacijos pateikimas finansinėse ataskaitose (6)

Iki išpirkimo termino laikomo finansinio turto ir suteiktų paskolų pokytis per 20XX m. laikotarpį

Finansinio turto pavadinimas	BVALPr		Į	ĮASS	Pard	Perk	A	PĮ	NN	BVALPab	
	IFT	TFT								IFT	TFT
Suteiktos paskolos											
Obligacijos											
Vekseliai											
Kiti skolos vertybiniai popieriai											
Iš viso											

Santrumpos:

BVALPr – balansinė vertė ataskaitinio laikotarpio pradžioje

IFT – ilgalaikio finansinio turto

TFL – trumpalaikio finansinio turto

Į – įsigyta (įsigijimo savikaina)

ĮASS – įsigijimo ir amortizuotos savikainos skirtumas

Pard – parduota (balansine verte pardavimo momentu)

Perk – perkelta į/iš kitą finansinio turto grupę

A – amortizacijos suma per ataskaitinį laikotarpį

PĮ – piniginės įplaukos

NN – nuvertėjo ir nurašyta

BVALPab – balansinė vertė ataskaitinio laikotarpio pabaigoje

Informacijos pateikimas finansinėse ataskaitose (7)

Iki išpirkimo termino laikomas finansinis turtas pagal išpirkimo laikotarpius

Finansinio turto išpirkimo terminas	Nominali finansinio turto vertė	Balansinė finansinio turto vertė
Vieneri metai		
Nuo vienerių iki dvejų metų		
Nuo dvejų iki trejų metų		
Nuo trejų iki ketverių metų		
Nuo ketverių iki penkerių metų		
Ilgesnis kaip penkeri metai		
Iš viso		

Informacijos pateikimas finansinėse ataskaitose (8)

Suteiktos paskolos

Suteiktų paskolų grąžinimo terminas	Nominali paskolų vertė	Balansinė paskolų vertė
Vienerių metai		
Nuo vienerių iki dvejų metų		
Nuo dvejų iki trejų metų		
Nuo trejų iki ketverių metų		
Nuo ketverių iki penkerių metų		
Ilgesnis kaip penkeri metai		
Iš viso		

Informacijos pateikimas finansinėse ataskaitose (9)

Finansinių įsipareigojimų, apskaitoje registruojamų amortizuota savikaina, pokytis per 20XX m. laikotarpį

Finansinių įsipareigojimų pavadinimas	BVALPr		PĮ	A	Skirtumas tarp įsigij. ir amortiz. savikainos	VKP	IĮ	NĮ	BVALPab	
	IĮ	TĮ							IĮ	TĮ
Išleistos obligacijos										
Išleisti išdo vekseliai										
Gautos paskolos										
Kiti įsipareigojimai										
Iš viso										

Santrumpos:

BVALPr – balansinė vertė ataskaitinio laikotarpio pradžioje

IĮ – ilgalaikių įsipareigojimų

TĮ – trumpalaikių įsipareigojimų

IP – prisiimti įsipareigojimai (įsigijimo savikaina)

A – ataskaitinio laikotarpio amortizacija (palūkanų sąnaudos)

VKP – valiutos kurso pokyčio įtaka

IĮ – įvykdyti įsipareigojimai (grąžintos skolos, sumokėtos palūkanos, išpirkti vertybiniai popieriai)

N – nurašyti įsipareigojimai

BVALPab – balansinė vertė ataskaitinio laikotarpio pabaigoje

Informacijos pateikimas finansinėse ataskaitose (10)

Gautos paskolos ir išleisti skolos vertybiniai popieriai 20XX m. X mėn. XX d.

Išpirkimo terminas	Nominali finansinių įsipareigojimų vertė	Balansinė finansinių įsipareigojimų vertė
Vieneri metai		
Nuo vienerių iki dvejų metų		
Nuo dvejų iki trejų metų		
Nuo trejų iki ketverių metų		
Nuo ketverių iki penkerių metų		
Ilgesnis kaip penkeri metai		
Iš viso		

Užduotys

1 teorinis klausimas

Kokios išlaidos yra įtraukiamos į suteiktos paskolos savikainą?

- a) Perleistų pinigų (t. y. paskolos suma) vertė.
- b) Su paskolos suteikimu tiesiogiai susijusios sąnaudos (tiesioginis darbo užmokestis, transporto sąnaudos ir pan.).
- c) Įmokos, gaunamos už paskolos suteikimą (pvz., administracinės įmokos).

2 teorinis klausimas

Kada yra pripažįstami finansiniai įsipareigojimai pagal suteiktų garantijų sutartis?

- a) Kai atsiranda tikimybė, kad reikės dalį garantinių įsipareigojimų mokėti.
- b) Kai tampa aišku, kad reikės vykdyti garantinius įsipareigojimus.

Užduotys (2)

Praktinis klausimas

2008 m. valstybės išdas rinkoje už 9 000 000 litų įsigijo 10 000 000 litų nominalios 3 metų trukmės vertės skolos vertybinių popierių (užsienio šalies vyriausybės skolos vertybinių popierių), už kuriuos mokamos 5 % metinės palūkanos. Skolos vertybiniai popieriai yra įsigyti siekiant efektyviai panaudoti laikinai laisvas lėšas, sprendimus dėl lėšų panaudojimo priimančys darbuotojai mano, kad skolos vertybiniai popieriai bus laikomi 1 metus, po to bus parduodami.

Skolos vertybinių popierių rinkos vertė 2008 m. gruodžio 31 d. buvo 8 970 000 litų, o 2008 m. gruodžio 31 d. buvo gautos 50 000 litų palūkanos.

Koks yra skolos vertybinių popierių paskesnio įvertinimo metodas – amortizuota savikaina ar tikraja verte?

Kokie apskaitos įrašai atliekami 2008 m. gruodžio 31 d.?